

Rızık, Sağlık, Hastalık

Rızık; canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı, Allah tarafından sağlanan yaşamak için gerekli her türlü nimetleri ifade eden geniş bir kavramdır. Yediğimiz, içtiğimiz şeyler rızık olduğu gibi sahip olduğumuz evimiz, çocuklarımız, soluduğumuz hava da rızıktır. Yüce Allah yeryüzünde bütün canlılara yetecek kadar rızık yaratmıştır. Kişi başkalarına muhtaç olmamak için elinden gelen çabayı göstermeli, rızıkını helal yollardan kazanmaya çalışmalıdır Kazancını Yüce Allah'ın uygun görmediği yerlerde harcamamalı israftan kaçınmalıdır.

"Yeryüzündeki her canlının rızıkı Allah'a aittir." (Hud suresi, 6. ayet)

"Kimse, kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir..." (Hadis- şerif)

Dinimiz çalışkanlığı övmekte, insanın, çalışmadan ve gayret etmeden isteklerine ulaşmasının mümkün olmadığını ifade etmektedir. Yüce Allah bir Kur'an ayetinde:

"... Yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan nasibinizi arayın..." (Cum'a suresi, 10. ayet.)

buyurarak insanları çalışmaya teşvik etmiştir.

Yüce Allah'ın insanlara örnek olarak gönderdiği peygamberler dahi geçimlerini çalışarak kazanmışlardır. Bazıları çiftçilik, yaptığı gibi bazıları da terzilik, demircilik, ticaret gibi dünya işleriyle uğraşır rızıklarını temin etmişlerdir.

İslam dininde başkalarının ellerindekilere göz dikerek, onların hasretini çekerek hayat geçirmek, hep başkalarından bir şey beklemek uygun görülmemiştir. Yine dinimiz "rızık veren Allah'tır." Diyerek çaba ve gayret göstermeden başkalarından bir şey beklemeyi dilencilik yapmayı uygun görmemiştir. Peygamberimiz bu konuyu şöyle dile getirir: "Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması, dilenmesinden hayırlıdır..." Dinimizde kişinin kendi alın teriyle kazanması teşvik edilmiş, nimetlerin değerini bilip, nimeti verene şükredilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

ASLAN MI YOKSA KÖTÜRÜM TILKI Mİ OLMALI

Bir gün adamın biri avlanmak için ormana gider. Geceyi orada geçirmeye karar verir. Fakat yırtıcı hayvanlardan korktuğu için büyük bir ağaca çıkar. Ağaçta iken bir inilti duyar. Etrafına bakınır ve aşağıda kötürüm bir tilki görür. Adam:

– Acaba bu tilki ne yer ne içer?.. diye düşünürken uzaktan bir aslanın geldiğini görür. Aslanın ağzında bir ceylan vardır.

Aslan, ağacın dibine gelir. Ceylanı parçalar, bir güzel karnını doyurur ve çekilir gider. Aslan gidince kötürüm tilki sürüne sürüne ceylandan arta kalanları yemek üzere yaklaşır. O da, aslanın artıkları ile karnını doyurur.

Ağaçtaki adam başlar düşünmeye:

“Yaaa... der. Demek ki kötürüm bir hayvanın bile yiyeceğini Allah ayağına gönderiyor ve onu aç bırakmıyor. Öyle ise, ben niye böyle çalışıp yoruluyorum?!.. Bundan sonra ben de bir köşeye çekilip beklemeliyim...”

Bu düşünce ile adam, yol üzerindeki bir mağaraya girer, başlar beklemeye. Bir gün, iki gün, üç gün bekler. Fakat gelen giden olmaz. Kimse ona yiyecek, içecek bir şey getirmez. Sonunda adam açlıktan baygın düşer. Uyku ile uyanıklık arasında kendisine şöyle seslendiğini işitir:

–Kalk, be hey budala adam! Ne yatıp duruyorsun! Elin ayağın tutuyorken, bu miskinlik, bu tembellik niye?!.. Niçin kendini kötürüm ve sakat tilki yerine koyuyorsun? Git, aslan gibi ol, avlan. Hem kendin ye, hem de artanı ile başkaları geçinsin!..

Bu sözleri duyan adam, gerçeği anlar. Mağaradan çıkar. Çalışmak ve helal rızık kazanmak üzere köyünün yolunu tutar...

SAĞLIK VE HASTALIK

Hastalıklar; sağlıklı ve yeterli beslenmemek, temizliğe önem vermemek ve sağlıkla ilgili önlemlere yeterince uymamaktan kaynaklanır. Bu amaçla bedenimizi, giysilerimizi ve çevremizi temiz tutmamız gerekir. Örneğin Müddessir suresinin 4. ayetinde, “Giysilerini temiz tut.” buyrulmaktadır. Aynı uyarı yiyecek içecek konusunda da yapılmıştır. Konu ile ilgili bir ayette

“Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin!..”

(Bakara suresi, 168. ayet)

buyrulmuştur.

Allah, her hastalığın çaresini yaratmıştır. İnsan, bu çareleri bulmak ve tedavi olmak zorundadır. Nitekim Allah’a ibadet edebilmek için de sağlıklı olmak gerekir. İnsan, başına gelen sıkıntılarda sabretmeli ve iyileşmek için çaba sarf etmelidir. Hastalıkları kadere bağlayarak hiçbir şey yapmamak doğru değildir. Doğru olan tedbir almak ve tedavi olmaktır. Her insanın belirlenmiş bir ömrü vardır. Bu, Allah’ın evrensel kanunudur ve bütün insanları kapsar. Ancak kişinin ömrü, yaşadığı çeşitli etkenlere bağlı olarak değişebilir.

Bu nedenle herkesin yaşam süresi aynı değildir.

Örnek 1

Aşağıdaki öğrencilerden hangisinin söylediği, İslam'ın "emek ve rızık" anlayışına ters düşer?

- A) Allah rızık yaratır, kul gayretiyle kazanır.
Alperen
- B) Çalışanın yardımcısı Allah'tır, yatarak bekleyen pişmandır.
Furkan
- C) Çalış! Durma, sebat et, tarladan ürünü hasat et.
Nur
- D) Çalış çabala nereye kadar, gelecekte rızığın ayağına kadar.
Mine

Çözüm

Yüce Allah çalışana yardım edecek ve onu rızıklandıracaktır. Rızık veren Allah'tır, insan rızıkını aramalı ve rızık için çalışmalıdır. Buna göre Mine'nin çalışsan da çalışmasan da rızık ayağına geliyor, o zaman çalışmana gerek yoktur anlayışı İslam'ın "emek ve rızık" anlayışıyla bağdaşmaz. Buna göre doğru cevabımız D seçeneği olmalıdır.

Örnek 2

Şam'da veba salgını olduğunu öğrenen Hz. Ömer şehre girmekten vazgeçer. Ebu Ubeyde: "Allah'ın kaderinden mi kaçırıyorsunuz?" diye sorar. Hz. Ömer: "Evet, Allah'ın kaderinden yine Allah'ın kaderine kaçırıyorum." der. **Bu parçada verilmek istenen ana fikir aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Veba bulaşıcı bir hastalıktır.
B) Hastalıklar Allah'ın takdiridir.
C) Allah her şeyi bilir, görür ve işitir.
D) Tercih etmek de tedbir almak da kaderdir.

Çözüm

Bu parçada verilmek istenen; tedbir almanın da kader olduğudur. Yani tercih etmek de tedbir almak da kaderdir. Buna göre doğru cevabımız D seçeneği olmalıdır.

Örnek 3

Peygamberler bir meslek edinerek çalışmışlar, rızıklarını kazanmışlardır. Örneğin Hz. Davut demircilik, Hz. İsa marangozluk, Hz. Muhammed de ticaret yapmıştır. **Bu parçada verilmek istenen ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Meslek farklılıklarının önemli olduğu
B) Rızıkın çalışarak elde edilmesi gerektiği
C) Allah'ın insanlara peygamber gönderdiği
D) Peygamberlerin diğer insanlardan farklı olduğu

Çözüm

Bu metinde verilmek istenen Allah'ın peygamberleri dahi rızıklarını çalışarak elde ettiği. Bunun için rızık çalışarak elde edilmesi gerekmektedir. Bu açıklamalara göre cevabımız B seçeneği olacaktır.

Örnek 4

- "Yazın başı pişenin kışın aşı pişer." (Atasözü)
- "Kimse kendi emeği ile kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir." (Hadis-i Şerif)
- "-----"

Mehmet Öğretmen anlattığı konu ile ilgili verdiği örneklere bir de ayet eklemek istemektedir.

Buna göre öğretmenin aşağıdaki ayetlerden hangisini seçmesi uygundur?

- "İnsan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm suresi, 39. ayet)
- "İyilik ederseniz kendinize etmiş olursunuz, kötülük yaparsanız yine kendinize yapmış olursunuz..." (İsra suresi, 7. ayet)
- "Size verdiğimiz rızıkların iyi ve temizlerinden yiyin ve Allah'a şükredin." (Bakara suresi, 172. ayet)
- "Hiçbir alışverişin hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı kıyamet günü gelmeden önce, size rızık olarak verdiklerimizden Allah yolunda harcayın..." (Bakara suresi, 254. ayet)

Çözüm

Soruda Mehmet Öğretmen'in anlattığı konu her çalışanın çalıştığı için karşılığını alacağıdır. Buna göre Mehmet Öğretmen bu anlattıklarına "İnsan için kendi çalışmasından başka bir şey yoktur." Ayetine seçmesi uygundur. Doğru cevap A seçeneğidir.

Örnek 5

Alimlerden biri, bir gün komşusunun sırt üstü yatarak "Allah'ım! Bana cenneti nasip et, bana şunu ver , bunu ver" diye dua ettiğini işitir. Alim kişi de komşusunun damına çıkarak gürültü yapar. Adam, ona "Damda ne arıyorsun?" diye sorar. Alim kişi, "Kaybettiğim devemi arıyorum." der. Adam şaşkınlık içerisinde, "Damda deve mi aranır?" deyince a da cevabı yapıştırır. "Kuş tüyü yatakta sen cenneti arıyorsun da benim deveyi damda aramam mı sana tuhaf geliyor?"

Bu hikayede verilen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- Nimet için önce çaba harcanmalıdır.
- Dualar yalnızca Allah'a yapılmalıdır.
- Her konuda Allah'a güvenilmesi gerekir.
- Komşularımıza karşı sorumluluklarımız vardır.

Çözüm

Bu hikâyede verilmek istenen mesaj nimetler için emek harcanması gerektiğidir. Buna göre cevabımız A olmalıdır.

1. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

a) "Kimse, kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yememiştir." Bu hadis-i şerifi açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

c) Rızık ne demektir, açıklayıp örnek veriniz?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Hastalıklar tamamen irademiz dışında gerçekleşen bir kaderimiz midir, açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

d) Hastalıkları tamamen kadere bağlayıp hiçbir şey yapmamak doğru mudur, açıklayınız?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara "D" yanlış olanlara "Y" işareti koyunuz.

	D	Y
Dinimiz, insandan sağlığını korumak için gerekli tedbirleri almasını ister.	☐	☐
Derslerde başarıyı elde etmemiz düzenli çalışmamıza bağlıdır.	☐	☐
Allah rızığımızı verdiği göre çalışmamıza gerek yoktur.	☐	☐
Sağlığını korumak isteyen kişi öncelikle beslenmesine dikkat etmelidir.	☐	☐
Çalışmayıp, yapmamız gereken işler için sadece dua etmemiz yeterlidir.	☐	☐
İslam çalışmadan kazanmayı, üretmeden tüketmeyi hoş görmez.	☐	☐
Rızık Allah'ın tüm canlılara verdiği nimetlerdir.	☐	☐

3. Aşağıdaki boşlukları panodaki uygun olan sözcüklerle doldurunuz.

- a) İslam Dini, rızık Allah'tandır deyip, çaba ve gayret göstermeden başkalarından bir şey beklemeyi ve dilenmeyi uygun .....
- b) Peygamberler geçimlerini ..... sağlamışlardır
- c) Dinimiz sağlığınıza özen göstermemizi; içki, sigara, uyuşturucu gibi sağlığa ..... kötü alışkanlıklardan uzak durmamızı emreder.
- d) Canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı, Allah tarafından sağlanan yaşamak için gerekli her türlü nimetlere..... denir.
- e) Kişi, rızıkını kazanmak için ..... harcarsa Allah da onun bu çabasına göre rızıkını verir.
- f) Çalışıp üzerimize düşen ..... yerine getirmeden dünya ve ahirette mutlu olmamız mümkün değildir.
- g) İnsan Allah'ın istediği ..... yollardan rızıkını kazanmaya çalışmalıdır.

4. Aşağıdaki soruların cevaplarının karşısına evet ise “✓” işareti, hayır ise “X” işareti koyunuz.

Allah yarattığı her canlının rızıkını da yaratmış mıdır?	.....
İnsan dünya ve ahirette başarı elde etmek için çalışmak zorunda mıdır?	.....
Yüce Allah hastalıkların çaresini de yaratmış mıdır?	.....
İnsan rızıkını elde etmek için sadece dua etmesi yeterli midir?	.....
Peygamberler geçimlerini sağlamak için dünyalık bir işle uğraşmış mıdır?	.....
Her canlıya verilen rızık aynı mıdır?	.....
Rızık; insana verilen seçme yeteneği midir?	.....
Hastalıklara karşı tedbir almak ve tedavi olmak doğru mudur?	.....
Dinimizce dilencilik yapmak uygun görülmüş müdür?	.....
Rızıkımı nasıl olsa Allah veriyor deyip çalışmamak doğru mudur?	.....

1. I. "Nasibin varsa gelir Hint'ten Yemen'den nasibin yoksa ne gelir elden."
- II. "Ağustosta gölge kovan, zemheride karnın ovar."
- III. "Arayan mevlasını da bulur belasını da."
- IV. "Emek olmadan yemek olmaz."
- V. "Yarım hekim candan eder, yarım hoca dinden eder."

Bu verilen atasözlerinden hangileri "Doğrusu insana çalışmasından başka bir şey yoktur." (Necm Suresi. 39. ayet) aye-tiyle ilişkilendirilebilir?

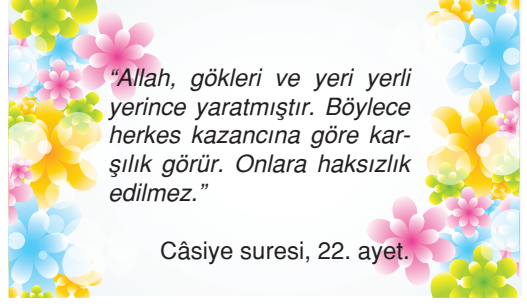
- A) I ve II   B) II ve IV
C) III ve V   D) II ve V

2. İnsan; barınma, beslenme, korunma gibi ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için çalışmak zorundadır. Hayatta mutlu ve başarılı olmanın temel anahtarı da çalışmaktır. Ayrıca bilgili, kültürlü, görgülü bir insan olmak için okuyup ilim öğrenmek, bilimsel araştırma ve incelemelerde bulunmak, bu konularda başarılı olmak için de çalışmak gerekir. Bugün bilimsel ve teknik alanlarda yapılan, hayatımızı kolaylaştıran pek çok alet ve buluşlar çalışmakla gerçekleşmiştir.

Aşağıdaki sözlerden hangisi bu paragrafta anlatılmak istenenle aynı doğrultuda değildir?

- A) Sakın oturduğunuz yerden "Allah'ım rızıkımı ver." deyip durmayın; gökten de altın yağar, ne de gümüş.
B) Dehanın yüzde biri ilham yüzde doksan dokuzu terdir.
C) Bir bahçeye giremezsen durup seyran eyleme. Bir gönül yapamazsan yıkıp vi-ran eyleme.
D) Hiç kimse başarı merdivenlerini elleri cebinde tırmanmamıştır.

3.

Verilen ayette, aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Çalışmanın gereği
B) Adaletin tecelli edeceği
C) Üretimin önemi
D) İnsanın özgürlüğü ve sorumluluğu

4.

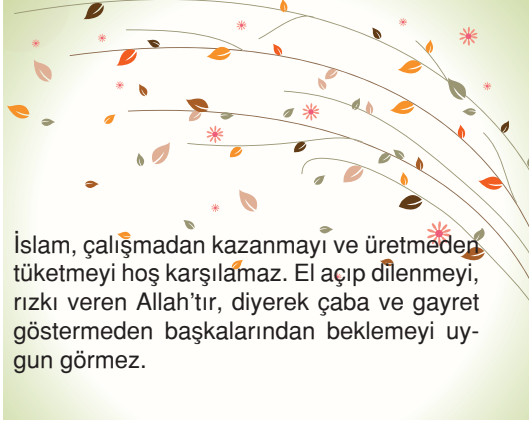
Atasözleri	Kavramlar
"Toprağı işleyen, ekmeği dişler."	Rızık
"Eşeğini sağlam kazığa bağla, sonra da Allah'a ısmarla."	Ecel
"Ağılda oğlak doğsa ovada otu biter."	Tevekkül
	Emek

Tabloda verilen atasözleriyle ilişkili olduğu kavramlar eşleştirilecektir.

Bu eşleştirme yapıldığında hangi kavram açıkta kalır?

- A) Rızık   B) Ecel
C) Tevekkül   D) Emek

5.

İslam, çalışmadan kazanmayı ve üretmeden tüketmeyi hoş karşılamaz. El açıp dîlenmeyi, rızkı veren Allah'tır, diyerek çaba ve gayret göstermeden başkalarından beklemeyi uygun görmez.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgür irade
B) Çalışmanın önemi
C) İnsan ve kaderi
D) Sağlığın önemi

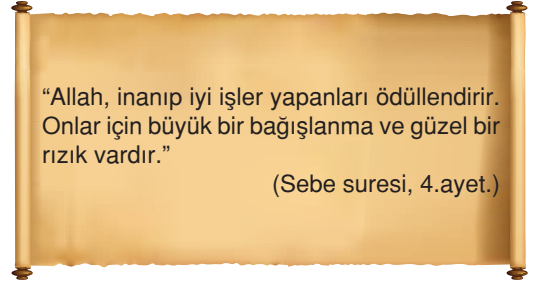

6. Yüce Allah yeryüzünde bütün canlılara yetecek kadar rızık yaratmıştır. Kişi başkalarına muhtaç olmamak için elinden gelen çabayı göstermeli, çalışıp rızıkını kazanmalıdır. Yüce Allah bir Kur'an ayetinde: ..... buyurarak insanları çalışmaya teşvik etmiştir.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki hangi ayetin getirilmesi uygundur?

- A) "Kim zerre miktarı hayır işlemişse onu görür. Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür." (Zilzal suresi, 7 ve 8. ayetler)
B) "İşte Allah'a teslim olanlar, artık onlar gerçeği ve doğruyu araştırıp bulanlardır." (Cin suresi, 14. ayet)
C) "Sizin yaratılmanızda ve canlıların yeryüzünde yayılmasında, kesin olarak inanan kimseler için ibretler vardır." (Câsiye suresi, 4. ayet)
D) "... Yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan nasibinizi arayın..." (Cum'a suresi, 10. ayet.)

7.

"Allah, inanıp iyi işler yapanları ödüllendirir. Onlar için büyük bir bağışlanma ve güzel bir rızık vardır."

(Sebe suresi, 4. ayet.)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Yüce Allah'a inanıp iyi işler yapanların ödüllendirileceği
B) Adaletin tecelli edeceği
C) Yüce Allah'a inanmanın karşılıksız kalmayacağı
D) Yüce Allah'ın sonsuz bir güce sahip olduğu

Yazar Onur Yiğit

8.

1.	"İnsana ancak çalıştığı için karşılığı vardır." (Necm sûresi, 39. ayet)
2.	"....Sen onlara aldırma ve Allah'a dayan; sana vekil olarak Allah yeter." (Nisa suresi, 81. ayet)
3.	"O, göklerde ve yerde tek Allah'tır. Gizliliği ve açıklığını bilir..." (En'am suresi, 3. ayet)
4.	"Ben, cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zâriyât suresi, 56. ayet)

Yukarıdaki verilen ayetlerden hangisi "Ne ekersen onu biçersin." Atasözüyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

Konu Tarama Testi Cevap Anahtarı

1. B

2. C

3. A

4. B

5. B

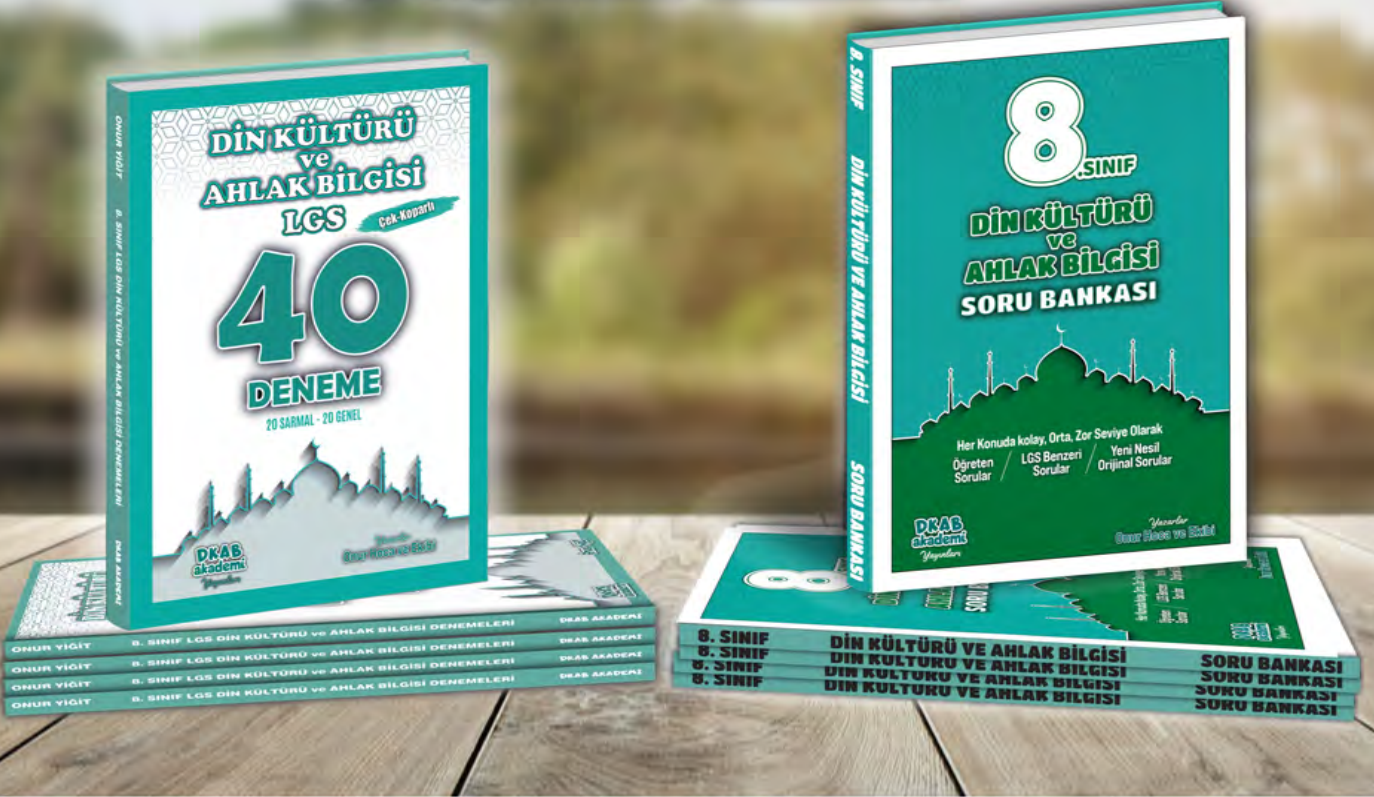
6. D

7. D

8. A

LGS Hazırlıkta "Süper İkili" Kitaplarımızla Öğrencileriniz LGS'ye Tam Olarak Hazırlansın..!

LGS HAZIRLIKTA SÜPER İKİLİ

Kitap Hakkında Bilgi ve Detaylar İçin
Tıklayınız

Whatsapp 0552 410 24 05

